

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1876. Första Kammaren. N:o 1.

Sedan, i kraft af 49 § Regeringsformen och 2 § Riksdagsordningen, Riksdagen sammankommit till lagtina möte här i hufvudstaden Lördagen den 15 Januari 1876, samt de af Första Kammarens ledamöter, hvilka blifvit till denna riksdag nyvalde, och Andra Kammarens samtliga ledamöter nämnda dag till Hans Excellens Herr Justitie-statsministern aflemnat sina fullmakter för granskning, jemlikt 32 § Riksdagsordningen; så och efter det denna granskning försiggått, och fullmakterna blifvit till ledamöterna återställda, sammanträdde Riksdagens Första Kammarer i den uti Riksdagens hus för Kammaren anordnade samlings-sal

Tisdagen den 18 Januari.

Kl. 10 f. m.

Herr Mannerskantz framträdde till talmansbordet och yttrade:

Mine Herrar! Hvilken inverkan till en för vårt samhälle mer eller mindre gagnande utveckling af vårt nya representativa stats-skick, de i år förrättade val, hvarigenom ett stort antal nya ledamöter i Riksdagens båda Kamrar blifvit insatte, i allmänhet kunna komma att föranleda, tillhör framtiden att utvisa. En genast märkbar följd af den bland oss sjelfva skedda förändringen visar sig emellertid redan i dag derigenom, att jag, till åtljdnad af grundlagens bud, måste här framträda att taga till ordet bland eder, mine Herrar, från samma plats, som under förra året intogs af en bland vårt lands främste män, hvilken det i hvarje hänseende varit en heder och prydnad för Första Kammarer att räkna bland sina ledamöter; äfvensom att vi jemväl i öfrigt måste här i dag bland oss sakna mången man, som förr, antingen varut kämpande för allt hvad han ansåg rätt och nyttigt, ofta gaf ökad lif och intresse åt våra förhandlingar, eller hvilken var van att med säkert ledande hand förbereda här förekommande ärendens behandling, eller som med sitt, om ock i tysthet afgifna, dock sjelfständiga och välbetänkta ord här deltog i samhällsnyttiga beslut; men om vi, som qvarstått i denna Kammarer eller lit återkommit, under tacksamt erkännande af värdet af deras förflutna verksamhet, med saknad måste erinra oss de män, vi förlorat, bör detta icke hindra oss att nu helsa dem välkomna, som för första gången såsom ledamöter inträda i denna Kam-

mare och att för dem, likasom för oss sjelfva, uttala förtröstansfulla både välönskningar och förhoppningar, att vi under enigt samarbete, med det allmänna bästa till gemensamt syftemål, må lyckas att troget och väl utföra de ansvarsfulla värf, som i vårt lands tjänst blifvit oss anförtrodda och dervid, hvar i sin mån, vara behjplige till, att denna Kammare må fortfarande häfda och upprätthålla sin fullt oberoende ställning i representationen och väl upptylla det uppdrag, som företrädesvis må anses vara åt den lemnadt, att inom de gränser, som samhällets behof af en stark ordningsmakt angifver och våra grundlagar föreskrifva, väl bevaka och dervid jemväl mot möjligheten af dess egna missbruk bevara den gamla svenska folkfriheten, som är oss dyrbar, äfvensom att, ehuru villig att kraftigt befrämja alla samhällsförbättringars framgång, likväl icke medgifva, att de genomföras förr, än de efter omsorgsfull pröfning blifvit till sin gagnelighet väl bevisade.

Redan vid denna riksdag skola vi säkerligen få att till deras halt och värde pröfva många mer eller mindre viktiga samhällsförbättringsfrågor; men den angelägnaste bland dem alla, och hvars behof af att lösas af ingen kan förnekas, kan sannolikt icke nu förekomma till behandling. Utöfver den arbetstid, som för flertalet af denna Kammares ledamöter bör anses vara anvisad, kan den dock icke utan fara uppskjutas. Må vi därför icke dröja att genast från början af den långvariga gemensamma verksamhet, som oss nu föreligger, söka förena oss att med användande af våra bästa krafter och mest ifriga bemödanden bringa företrädesvis denna fråga till en snar och lycklig lösning.

Efter uttalande af denna önskan, får jag nu, till åtlydande af grundlagens föreskrift, förklara denna Kammares första sammanträde vid 1876 års riksdag vara öppnadt.

Sedan Herr Ordföranden derefter intagit talmansplatsen, tillkännagaf Herr Ordföranden, att han, på grund af bestämmelsen uti 1 § 2 mom. af Kammarens Ordningsstadga, anmodat Amanuensen i Kongl. Ecklesiastik-departementet Wilhelm Bernhard Beskow, att, till dess sekreterare blifvit utsedd, föra Kammarens protokoll, äfvensom att Herr Ordföranden för tillfället anställt kanslibiträden och vaktbetjening till erforderligt antal.

Upplästes följande handlingar:

Till äldste ledamoten i Riksdagens Första Kammare, Herr f. d. Kaptenen, Kommendören m. m. C. A. Mannerskantz.

Härjente får jag öfverlemnna berättelse om förloppet vid den i dag verkställda, i § 32 Riksdags-ordningen föreskrifna granskning af fullmakter för ledamöter af Riksdagens Första Kammare

jemte förteckning å de Kammarens ledamöter, för hvilka fullmakter blifvit aflemnade; äfvensom jag har äran meddela, att Hans Maj:t Konungen i morgon, Tisdag, klockan 12 på dagen å Kongl. Slottet emottager den deputation, som, enligt § 33 Riksdagsordningen, har att hos Konungen begära talman och vice talman för Kammaren. Stockholm den 17 Januari 1876.

Louis De Geer.

Protokoll, hållet inför Hans Excellens Herr Justitiestatsministern vid lagtima riksdagen i Stockholm den 17 Januari 1876.

För granskning af de riksdagsmannafullmakter, hvilka jemlikt § 32 Riksdags-ordningen blifvit den 15 innevarande månad af ledamöter i Första Kammaren till Herr Justitiestatsministern aflemnade, hade denna dag bestämts; hvarjemte, till följd af stadgandet i Riksdags-ordningens nämnde paragraf, Herr Justitiestatsministern anmodat tre bland Fullmäktige i Riksbanken och tre bland Fullmäktige i Riksgäldskontoret att vid granskningen närvara; och infunno sig nu, uti dertill anvisadt rum inom Kongl. Slottet, af Fullmäktige i banken: Herrar Kammarherren m. m. Grefve C. M. C. Lewenhaupt, f. d. Statsrådet m. m. P. J. von Ehrenheim och Byråchefen m. m. Friherre A. H. E. Fock samt af Fullmäktige i Riksgäldskontoret: Herrar Godsegaren m. m. Friherre J. G. N. S. Åkerhielm, Bruksegaren m. m. C. R. P. von Stockenström och Verksdelegaren G. Hægström.

Vid granskningen anmärktes, att bruksegaren O. Ljungqvist hade i stället för fullmakt aflemnadt ett af Kongl. Maj:t den 1 November 1875 meddeladt utslag, utvisande, att sedan vid det af Jönköpings läns landsting den 21 nästföretgågne September för rättade val för utseende af två ledamöter i Riksdagens Första Kammar Hofrättsrådet m. m. H. von Gegerfelt med fyratiofem röster och Docenten C. J. Wahlberg med tjugofem röster förklarats vara till riksdagsmän utsedde, så hade Kongl. Maj:t genom berörda utslag, med bifall till derom framställt yrkande, på anförda grunder pröfvat skäligen förklara, att de vid valet afgifna tjugofem röstsedlar, hvarå Wahlbergs namn funnits upptaget, skulle ogiltiga anses; i följd hvaraf och då utaf återstående tjugoen röstsedlar, mot hvilkas giltighet anmärkning icke blifvit framställd, tjugosedlar lydt å von Gegerfelt och Ljungqvist samt en sedel å Ljungqvist och Bankdirektören L. G. Rydén, Ljungqvist och von Gegerfelt af Kongl. Maj:t förklarats vara till ledamöter i Första Kammar utsedde.

Ehuru Ljungqvist således med ofvan anmärkta utslag ådagalagt, att han blifvit till ledamot i Första Kammar utsedd; likväl och som nu förevarande granskning endast har till föremål att undersöka, huruvida företedda fullmakter äro i föreskrifven form utfärdade, men någon fullmakt för Ljungqvist icke blifvit till granskning uppvisad, ansågs till Kammarens pröfning böra öfverlemnas huruvida Ljungqvist ändock, på grund af förutnämnda utslag, må anses behörig att riksdagsmannakallet utöfva.

Uti några bland de i öfrigt företedda fullmakterna förekommo väl några mindre afvikelser från det i 10 § af Riksdags-ordningen föreskrifna formulär, men då dessa afvikelser icke i någon mån förändrade meningen eller föranledde otydlighet, ansågos berörda fullmakter i likhet med dem, mot hvilka anmärkning ej förekommit, böra godkännas.

Öfver hvad sålunda förekommit skulle protokoll meddelas Första Kammaren; hvarjemte förteckning öfver de Kammarens ledamöter, för hvilka fullmakter blifvit aflemnade, skulle till Kammarerna öfverlemnas samt fullmakterna till bemälda ledamöter återställas.

In fidem
G. Rydning.

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Första Kammare, för hvilka fullmakter blifvit den 15 Januari 1876 till Hans Excellens Herr Justitie-statsministern aflemnade:

- Stockholms stad:* Hans Excellens Herr Justitie-statsministern m. m. Friherre L. De Geer.
Öfverståhållaren m. m. Friherre C. G. af Ugglas.
Bankdirektören m. m. A. O. Wallenberg;
Stockholms län: Godsegaren m. m. Friherre J. G. N. S. Åkerhielm.
Godsegaren m. m. A. Odelberg.
F. d. Öfversten m. m. Grefve C. L. F. af Ugglas.
Upsala län: F. d. Statsrådet m. m. P. J. von Ehrenheim.
Södermanlands län: Landshöfdingen m. m. Grefve G. Lagerbjelke.
F. d. Statsrådet m. m. Grefve H. L. H. Hamilton.
Östergötlands län: Bruksegaren m. m. C. E. Ekman.
Godsegaren m. m. Grefve J. O. Mörner.
Domprosten m. m. Doktor P. Sjöbring.
Öfversten m. m. Grefve G. H. Spens.
Kammarherren m. m. A. D. Reuterskiöld.
Jönköpings län: Hofrättsrådet m. m. H. G. von Gegerfelt.
Kronobergs län: Kammarherren m. m. Friherre A. M. Koskull.
Landshöfdingen m. m. G. Wennerberg.
Kammarherren Grefve C. K. J. Posse.
Calmarlän, norradel: Bruksegaren m. m. A. B. de Maré.
Calmarlän, södradel: Kammarherren C. J. T. Ulfsparre.
Häradshöfdingen m. m. J. M. Lindgren.
Blekinge län: Landshöfdingen m. m. Grefve H. Wachtmeister.
Grosshandlaren m. m. G. Peterson.
F. d. Justitiekanslern m. m. N. S. von Koch.
Christianstads län: Godsegaren m. m. B. Meijer.
Landtbrukaren Ola Persson i Nordanå.
Sekreteraren m. m. P. Samzelius.

<i>Malmöhus län:</i>	Kabinettskammarherren m. m. Grefve C. A. Beck-Friis. Ryttmästaren m. m. B. M. F. C. W. Hallenborg. Landtbrukaren Jöns Bengtsson i Hyllinge. Godsegaren m. m. Friherre J. E. Stjernblad. Prosten m. m. H. O. Schönbeck. Öfverhofstallmästaren m. m. R. Tornerhjelm.
<i>Hallands län:</i>	F. d. Ryttmästaren m. m. P. von Möller. Fabriksidkaren m. m. I. Wallberg.
<i>Göteb. och Bohus län:</i>	F. d. Statsrådet m. m. O. I. Fähræus.
<i>Göteborgs stad:</i>	T. f. Presidenten m. m. C. F. Wærn.
<i>Elfsborgs län:</i>	Anders Jönsson i Bredgården. Bruksegaren A. W. Wærn. Generalmajoren m. m. Grefve C. S. A. Lagerberg.
<i>Skaraborgs län:</i>	Bruksegaren C. F. af Geijerstam. Godsegaren J. A. Björklund.
<i>Wermlands län:</i>	Statsrådet m. m. H. G. Lagerstråle. Kammarherren m. m. J. U. W. Croneborg. Bruksegaren m. m. C. Hammarhjelm. Bruksegaren A. C. Lexow.
<i>Örebro län:</i>	F. d. Kaptenen A. Burenstam.
<i>Westmanlands län:</i>	Häradshöfdingen m. m. K. W. Björkenstam. Godsegaren C. E. Carlsson. F. d. Kaptenen m. m. P. O. Reutersvärd.
<i>Kopparbergs län:</i>	Justitie-ombudsmannen m. m. N. A. Fröman. Kammarherren m. m. Grefve C. M. C. Leuwenhaupt. Handlanden W. Falk. Grosshandlaren C. O. Berg.
<i>Gejleborgs län:</i>	Bruksegaren m. m. C. Petre.
<i>Westernorrlands län:</i>	Hemmansegaren Jonas Sjölund i Sjöle.
<i>Jemtlands län:</i>	Generaltulldirektören m. m. N. A. G:son Bennich.
<i>Westerbottens län:</i>	F. d. Majoren m. m. C. A. Adelsköld.

Enär alltså, på sätt af det inför Hans Excellens Herr Justitie-statsministern förda protokollet inhemtades, till Kammarrens pröfning blifvit öfverlemnadt, huruvida Herr Ljungqvist, på grund af Kongl. Maj:ts i samma protokoll omförmälda utslag af den 1 November 1875, vore behörig att riksdagsmannakallet utöfva, lät Herr Ordföranden nu uppläsa i fråga varande utslag, så lydande:

Kongl. Maj:ts utslag uppå de besvär, Borgmästaren A. Prinzensköld, Hofrätts-assessoren O. Bergius, Bankdirektören L. G. Rydén och Fabriks-disponenten Bernhard Hay, såsom ledamöter i Jönköpings läns landsting, i underdånighet anført öfver det af bemälda landsting den 21 sistlidne September förrättade val för

utseende af två ledamöter i Riksdagens Första Kammare, dervid, sedan en valsedel förklarats ogild, Hofrättsrådet H. G. von Gegerfelt erhållit fyratiofem röster, Docenten Casper Johan Wahlberg tjugofem röster, Bruksegaren O. Ljungqvist tjuogoen röster och Bankdirektören Rydén en röst, och således Hofrättsrådet von Gegerfelt och Docenten Wahlberg förklarats vara till Riksdagsmän utsedde; varande af klagandena yrkadt, att som Wahlberg, hvilken vore mantalsskrifven i Upsala och derstädes varit för inkomst af kapital eller arbete taxerad 1872 till tre tusen åttahundrafyrationio riksdaler, 1873 till två tusen etthundra sextio riksdaler och 1874 till fyra tusen åttahundra nittiofyra riksdaler samt genom köpeafhandling den 10 September 1873 förvärfvat eganderätt till fastigheter i Stockholm till sammanlagdt taxeringsvärde af åttatio tusen riksdaler, således icke under de tre sista åren skattat för fyra tusen kronors årlig inkomst af kapital eller arbete eller egt fastighet af minst åttatio tusen kronors taxeringsvärde, det måtte samtliga de tjugofem röstsedlar, hvarå Wahlbergs namn vore upptaget, förklaras ogilde, samt förty och då af återstående tjuogoen giltiga valsedlar tjuogo lydde å von Gegerfelt och Ljungqvist samt en å Ljungqvist och Rydén, Ljungqvist och von Gegerfelt förklaras vara till ledamöter i Första Kammaren lagligen utsedde; och hafva Landstingsmännen S. Johnsson i Hvetlanda, D. Danielsson, C. G. Jonsson, A. P. Carlsson och J. Lönn, i afgifven förklaring, dels med företeende af handlingar, utvisande, att Wahlberg, såsom delegare i Wermlands och Örebro enskilda banker, i utdelning ur nämnda bankers inkomster åtnjutit 1872 ett tusen sjuhundra åttiofyra riksdaler, 1873 två tusen två hundra tjugotvå riksdaler och 1874 likaledes två tusen två hundratjugotvå riksdaler, dels ock under uppgift, att, ehuru ofvan omförmälda köpeafhandling angående fastigheterna i Stockholm vore daterad den 10 September 1873, Wahlberg dock enligt en äldre öfverlåtelsehandling blifvit egare af dessa fastigheter redan i Juli 1872, yrkat, att enär Wahlberg, som för sin delaktighet i nyssnämnda banker fått vidkännas andel i den bankerna påförda bevillning, sålunda måste anses hafva under de tre sista åren till staten skattat för öfver fyra tusen kronors inkomst af kapital eller arbete, och han dessutom sedan öfver tre år tillbaka vore egare af fastigheter till taxeringsvärde ej understigande åttatio tusen kronor, det hållna valet, hvarigen Wahlberg blifvit till riksdagsman utsedd, måtte varda faststaldt; hvarjemte förklarandena, för den händelse sådan fastställelse ej blefve meddelad, anhållit att valet måtte undanrödjäs och nytt sådant ega rum; med Kongl. Maj:ts Högste Domstol beslutet; gifvet Stockholms Slott den 1 November 1875.

Kongl. Maj:t har i nåder låtit sig föredragas ofvan berörda underdåniga besvär; och enär Akademi-docenten Wahlberg icke, så vidt visadt blifvit, under tre år näst före valet egt fastighet till taxeringsvärde ej understigande åttatio tusen kronor, och, vid det förhållande att någon del af den Wermlands och Örebro enskilda banker påförda bevillning icke må, på sätt förklarandena yrkat, såsom af Wahlberg erlagd skatt anses, Wahlberg ej heller

under den tid, som nyss sagd är, till staten skattat för fyra tusen kronor årlig inkomst af kapital eller arbete; så och då Wahlberg följaktligen, enligt 9 § Riksdags-ordningen, vid ifrågavarande riksdagsmannaval icke varit till Ledamot i Riksdagens Första Kammare valbar; pröfvar Kongl. Maj:t, med bifall till klagandenas yrkande, skäligen förklara, att de vid valet afgifna tjugofem röstsedlar, hvarå Wahlbergs namn finnes upptaget, skola ogiltiga anses; i följd hvaraf och då utaf återstående tjugoen röstsedlar, mot hvilkas giltighet anmärkning icke blifvit framställd, tjuo sedlar lyda å Hofrättsrådet von Gegerfelt och Bruksegaren Ljungqvist samt en sedel å bemälda Ljungqvist och Bankdirektören Rydén, Ljungqvist och von Gegerfelt förklaras vara till ledamöter i Första Kammaren utsedde. Det vederbörande till underdånig efterrättelse länder.

Under Kongl. Maj:ts Sekret.
(Sigill).

Peter Glimstedt.

Härefter framstälde Herr Ordföranden proposition derå, att Kammaren skulle, med stöd af den Kammaren i förevarande hänseende, jemlikt 32 § 2 mom. Riksdags-ordningen, tillkommande rätt, förklara Herr Ljungqvist vara behörig att riksdagsmannakallet utöfva, hvilken proposition med ja besvarades.

Enligt 2 § uti Ordningsstadgan för denna Kammare verkställdes upprop af Kammarens samtliga ledamöter, hvarvid såsom frånvarande antecknades:

Hans Excellens Björnstjerna,
Grefve Mörner, Axel,
„ Lagerbjelke,
„ Hamilton, Henning,
Friherre Adelsvärd,
„ Koskull,
Grefve Horn,
„ Wachtmeister,
Herr von Geijer,
Grefve Sparre,
Herr Wallenius.
„ Rosensvärd,
„ Frisk,
„ Brun.

Härefter upplästes en så lydande skrifvelse:

Till Första Kammarens Ålderspresident, Herr Kapitenen och Kommendören Mannerskantz!

Att jag, till följd af sjukdom, är hindrad att infinna mig vid

Kammarens till denna dag utsatta sammanträde, får jag härmed vördsamt anmäla. Stockholm den 18 Januari 1876.

Henning Hamilton.

Riksdagsman för Södermanlands län.

Herr Wennerberg: Friherre Koskull, som af sjuklighet varit förhindrad att vid detta sammanträde infinna sig, har anmodat mig att till Kammaren öfverlemnna detta läkarebetyg.

Läkarebetyget som upplästes var af följande lydelse:

Att Ledamoten af Riksdagens Första Kammare, Kammarherren m. m. Friherre Anders Koskull, som vid tågsammanstötningen vid Lagerlunda fick ett refben bräckt och svåra kontusioner af v. benet, samt sedan lidit af rheumatisk ansvällning af samma ben och fot, ännu icke är så återstæld, att han tillsvidare och på obestämd tid kan intaga sin plats i Kammaren, intyggar på embets- ed och "så sant mig Gud hjelpe till lif och själ". Linköping den 6 Januari 1876

L. A. Åman.
Lasarettsläkare.

Att deltaga i den deputation, som enligt 33 § Riksdagsordningen borde till Hans Maj:t Konungen afgå för att begära utnämmandet af Kammarens Talman och vice Talman, utsågos af Herr Ordföranden följande tolf ledamöter:

Friherre J. G. N. S. Åkerhielm, som deputationens ordförande.
Herr Adam Didric Reuterskiöld.
" Ottorin Ljungqvist.
Grefve Carl Knut Johan Posse.
Herr Alfred Bernhard de Maré.
" Gustaf Johan Thomé Ulfsparre.
" Johan Magnus Lindgren.
" Isak Wallberg.
" Carl Fredrik af Geijerstam.
" A. Casper Lexow.
" Axel Adolf Burenstam.
" Claes Adolf Adelsköld.

Herr Ordföranden tillkännagaf, att enligt skrivelser från Hans Maj:t Konungens Öfverstekammarherre, två Öfverstekammarjunkare skulle ankomma till Kammarens samlingssal kl. $\frac{1}{2}$ 1 på dagen för att å Konungens höga vägnar inbjuda Kammarens ledamöter att Onsdagen den 19 dennes bevista gudstjensten i Storkyrkan och derefter infinna sig å Rikssalen, äfvensom att till

utdelning bland Kammarens ledamöter öfverlemnad 70 biljetter till Rikssalen, hvilka biljetter kunde af Kammarens ledamöter erhållas efter anmälan hos tjänstgörande kanslisten.

Sedan den utsedda deputationen, som härefter afgått till Kongl. Slottet, efter en stunds förlopp återkommit, tillkännagaf deputationens Ordförande Friherre Åkerhielm, att Hans Maj:t Konungen behagat till Talman i Första Kammaren vid innevarande riksdag utnämna Grefve Gustaf Lagerbjelke och till vice Talman Herr Johan Henrik Rosensvärd, hvilka i deputationens närvaro inför Konungen aflagt den i 33 § Riksdags-ordningen föreskrifna ed.

Herr Grefven och Talmannen framträdde och yttrade följande helsningsord till Kammaren:

Mine Herrar! Då vi nu stå församlade vid riksdagens början, är det tillika vid begynnelsen af en ny valperiod för denna Kammar. En icke så liten förändring af ledamöter måste naturligt för Kammarens arbeten vara af betydelse. Hvilken denna betydelse kommer att blifva tillhör hvarken mig att förutsäga eller den stund, som nu är inne, att afgöra. Det ligger i sjelfva sakens natur af en riksdags arbeten, att olika meningar der mötas; och så kommer väl äfven inom denna Kammar att ega rum; men lika säkert är äfven, och för det ären I samtliga, mine Herrar, den bästa borgen, att målet för alla våra bemödanden städse skall förblifva fäderneslandets bästa; att medlen härtill komma att sökas i upplysning, frihet och rättvisa; samt att fosterlandskärlekens och den ömsesidiga aktningens starka band alltid skola förena Kammarens ledamöter. Med beslut fattade på denna grund, efter öfverläggningar livvade af denna anda skall den plats inom lagstiftningen, som Första Kammaren intager, af den fyllas i grundlagens anda och till det allmännas bättnad.

Under en uppriktig önskan om lycka och framgång för Kammarens arbeten, anhåller jag vördsamt att i Herrarnes vänskap och förtroende få vara innesluten.

Efter anmälan företrädde två Hans Maj:t Konungens Öfverstekammarjunkare, hvilka på Hans Maj:ts nådiga befallning bjödo och kallade Herr Grefven och Talmannen samt Kammarens Herrar ledamöter att Onsdagen den 19 dennes kl. 11 f. m. bevista gudstjensten i Storkyrkan och derefter infinna sig å Rikssalen.

Sedan Herr Grefven och Talmannen svarat, att Kammaren skulle hörsamma den nådiga kallelsen, afträdde Herrar Öfverstekammarjunkare.

Herr Grefven och Talmannen anmälde, att till erhållande af sekreterarebefattningen hos Kammaren endast en sökande anmält sig; varande den ingifna ansökningen, som nu upplästes, af följande lydelse:

Härmed får jag vördsamt anmäla mig såsom sökande till sekreterarebefattningen hos Kammaren under innevarande riksdag. Stockholm den 18 Januari 1876.

Otto Brakel,
Riddarhussekreterare.

Uppå Herr Grefvens och Talmannens hemställen förklarade sig Kammaren nu vilja anställa val af sekreterare, hvilket val med slutna sedlar företogs; och befanns efter förrättningens slut Riddarhussekreteraren m. m. Carl Otto Brakel hafva blifvit till sekreterare utsedd med alla afgifna, eller 83 röster.

Härefter fick Riddarhussekreteraren Brakel företräde, under rättades om Kammarens val och öfvertog protokollsöreningen.

In fidem,
Wilh. Beskow.

Upplästes ett så lydande läkarebetyg:

Att Landshöfding Grefve R. Horn lider af frossartadt lidande jemte magkatarrh och anæmi, hvarför han ej utan fara för helsen kan företaga resan till Stockholm, varder härmed intygd.

Wisby d. ¹³/₁ 76.

G. Bolling,
stadsläkare.

Herr Grefven och Talmannen föreslog, att val af de fyra ledamöter, hvilka jemte Herr Grefven och Talmannen egde att tillsätta Kammarens kanslipersonal och vaktbetjening, skulle anställas nästa Torsdag den 20 dennes; hvilket bifölls.

Vidare hemstälde Herr Grefven och Talmannen, huruvida Kammaren, i enlighet med den emellan Talmannen träffade öfverenskommelse, behagade besluta att nästkommande Lördag den 22 dennes och, derest så skulle erfordras, jemväl påföljande söcknedag företaga val af ledamöter och suppleanter i de ständiga Utskotten, två ledamöter för att hafva inseende öfver Riksdagens kansli och tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarne.

Svarades ja.

Härefter anmälde sig och yttrade:

Grefve af Ugglas: Vid föregående riksdagar har i enlighet med arbetsordningens föreskrift, för så vidt Kammaren icke skulle annorlunda besluta, antalet suppleanter i Utskotten bestämts till

hälften af de ordinarie ledamöternes antal. Det har dock under riksdagens lopp visat sig att, i synnerhet i Stats-Utskottet, svårigheter mött att uppehålla platserna, och jag får därför hos Herr Grefven och Talmannen samt Kammaren hemställa, om icke det vore skäl att bestämma suppleanternes antal i Stats-Utskottet till 9 i stället för 6, i Konstitutions- och Bevillnings-Utskotten till 6 i stället för 5 samt i Banko- och Lag-utskotten till 5 i stället för 4.

Sedan öfverläggningen förklarats slutad samt Herr Grefven och Talmannen yttrat, att Grefve af *Ugglas* hade föreslagit, det Kammaren skulle bestämma antalet af suppleanter i de Ständiga Utskotten till 6 i Konstitutions-Utskottet, 9 i Stats-Utskottet, 6 i Bevillnings-Utskottet, 5 i Banko-Utskottet och 5 i Lag-Utskottet; framställde Herr Grefven och Talmannen proposition på detta förslag, hvilken proposition med ja besvarades.

Friherre Stjernblad: I anseende till synnerligen ömmande omständigheter inom min familj, får jag anhålla om befrielse från riksdagsgöromålen under 3 veckor.

Denna anhållan bifölls.

Kammaren åtskildes kl. 1 e. m.

In fidem
O. Brakel.

Onsdagen den 19 Januari 1876.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

Herr Wallenius: Jag får anmäla min ankomst till hufvudstaden, för att deltaga i riksdagsgöromålen.

Friherre Adelsvärd: Jag får anmäla min ankomst till riksdagen.

Herr Grefven och Talmannen samt Kammarens Herrar ledamöter afgingo kl. nära 11 till Storkyrkan, der riksdagspredikan hölls af Kyrkoherden i Katharina församling, e. o. Hofpredikanten J. H. Björnström. Efter slutad gudstjenst begaf sig Kammaren till Rikssalen. hvarest Hans Maj:t Konungen med ett tal öppnade riksdagen. Sedan Hans Excellens Herr Justitie-statsministern här- efter uppläst Kongl. Maj:ts nådiga berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit sedan sista riksdag samt Herrar Tal- män till Hans Maj:t Konungen framfört uttrycken af Kamrarnes undersåtliga vördnad och hvardera emottagit ett exemplar af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets till- stånd och behof; aflade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen Oscar Gustaf Adolf, Hertig af Wermland, tro- och huldhetsed till Hans Maj:t Konungen; hvarefter ceremonien å Rikssalen afslutades samt Kammaren, enligt beslut, fattadt före afgangen från samlingsrum- met, åtskildes vid utgången från Rikssalen kl. $\frac{3}{4}$ 2 e. m.

In fidem

O. Brakel.